

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

УЧАСНИКІВ ГРОМАДСЬКОЇ ІНІЦІАТИВИ «ЗА ЧЕСНУ ТА ПРОЗОРУ МИТНИЦЮ»

Випуск №35

01.02 - 31.03.2022

Шановні читачі!

Перед Вами Інформаційний бюлетень, продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується в рамках проекту Підтримка Громадської Ініціативи «За чесну та прозору митницю» за фінансової підтримки Європейського Союзу, МФ «Відродження» та Atlas Network.

Спогiваємось, Вам буде цікаво!

У цьому випуску:

НОВИНИ УЧАСНИКІВ ІНІЦІАТИВИ

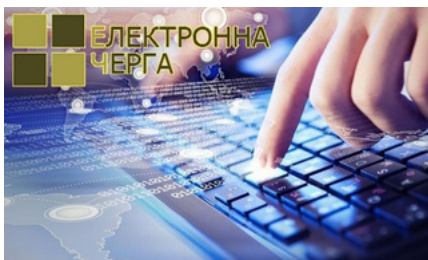
- Результати опитування експортерів щодо запровадження електронної черги при перетині кордону
- Відбулась он-лайн презентація результатів Шостого щорічного опитування імпортерів та експортерів. ЕПІЗОД ЧЕТВЕРТИЙ: Угода про асоціацію, перешкоди ЗЕД та Дія.Бізнес
- Спрощення процедур торгівлі в Україні: оцінки та очікування бізнесу 2021

НОВИНИ МИТНИЦІ

- Про здійснення митного оформлення гуманітарної допомоги, до складу якої входять товари військового призначення та/або подвійного використання

НОВИНИ УЧАСНИКІВ ІНІЦІАТИВИ

Результати опитування експортерів щодо запровадження електронної черги при перетині кордону

Ми провели опитування експортерів щодо запланованого запровадження електронної черги при перетині кордону товарами. У першому півріччі 2022 року в Закарпатській області (ПП Ужгород і ПП Чоп (Тиса)) мали б запрацювати пілотні проекти електронної черги перетину кордону (Е-черги) для вантажних автомобілів (Постанова Уряду № 1393 від 09.12.2021).

Протягом січня-лютого 2022 року ми поцікавилися відношенням експортерів до запровадження електронної черги та умов її функціонування. Е-черга є дієвим інструментом міжнародної торгівлі, який має забезпечити передбачуваність часових витрат при перетині товаром кордону та спросити відповідні процедури.

Тому було дуже важливо зрозуміти настрої та відношення до цього сервісу потенційних споживачів таких нововведень.

[Завантажити результати опитування](#)

НОВИНИ УЧАСНИКІВ ІНІЦІАТИВИ

Он-лайн презентація результатів Шостого щорічного опитування імпортерів та експортерів. ЕПІЗОД ЧЕТВЕРТИЙ: Угода про асоціацію, перешкоди ЗЕД та Дія.Бізнес

3 лютого 2022 року Інститут економічних досліджень та політичних консультацій представив четвертий епізод VI хвилі щорічного опитування імпортерів та експортерів на тему «Спрощення процедур торгівлі в Україні 2021: Угода про асоціацію, перешкоди ЗЕД та Дія.Бізнес». Дослідження проведено в межах проєкту «Підтримка Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю» за підтримки Європейського Союзу, МФ «Відродження» та Atlas Network.

Після 8 років виконання Угоди про асоціацію очікування бізнесу щодо майбутніх вигадів від неї знизились – результати опитування

Як показало опитування, у 2021 році бізнес позитивно оцінив вплив Угоди про асоціацію з ЄС. 38,6% підприємців вважають, їхнє підприємство виграло від Угоди про асоціацію й лише 4,6% повідомляють про негативний вплив.

Очікування бізнесу щодо майбутнього впливу Угоди про асоціації залишаються позитивними, однак частка респондентів, які вважають, що їх бізнес виграє від Угоди в найближчі п'ять років, зменшилась з 45% у 2020 до 41% у 2021 році. «Цьогоріч ми спостерігаємо зупинку тенденції до зростання позитивного ставлення до Угоди серед опитаних – зазначила **Оксана Кузяків**, керівниця проєкту «За чесну та прозору митницю». – Ми, зафіксували найнижчий показник за весь час дослідження». На нашу думку, це означає, що український бізнес має побачити нові перспективи Угоди, з чим може допомогти її перегляд, який вже розпочала Україна».

Зі зростання розміру підприємства збільшується відсоток бізнесменів, що відзначили позитивний вплив Угоди. «Якщо серед мікробізнесу 33,5% респондентів позитивно оцінили вплив Угоди, то серед респондентів, що представляють великі підприємства, таких вже 51,4%» – повідомив **Євген Ангел**, старший науковий співробітник ІЕД. Експерт зазначив, що малому бізнесу слід більш чітко показати перспективи та можливості їх реалізації в рамках Угоди.

У 2021 році 12,8% експортерів та 29,9% імпортерів стикались із перешкодами при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Обидва показники зросли порівно до 2020 року, зауважив **Євген Ангел**. Головними перешкодами для експортерів у 2021 році стала непередбачуваність торговельної політики України, а для імпортерів – непрозорість визначення митної вартості товарів.

«Цифровізація є важливим інструментом спрощення процедур торгівлі, а Дія.Бізнес є одним із них», – зазначила **Оксана Кузяків**. За результатами опитування, більш ніж половина підприємців знають про портал «Дія.Бізнес», а близько чверті користуються ним. Серед них найчастіше – малий бізнес. Про більшість урядових сайтів знають 98-99% опитаних, серед яких найчастіше використовують портали Держмитслужби та Державної податкової служби.

[Докладніше](#)

НОВИНИ УЧАСНИКІВ ІНІЦІАТИВИ

Спрощення процедур торгівлі в Україні: оцінки та очікування бізнесу 2021

У цьому аналітичному звіті представлено результати 6 хвили щорічного опитування 1000+ підприємств зі всієї України, за винятком тимчасово окупованих Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також окремих регіонів Донецької та Луганської областей, що не контролюються урядом України. У звіті порівнюються результати 2021 року з результатами попередніх періодів (2015-2020 роки) та аналізуються як зміни, що відбулися, так і майбутні очікувані тенденції.

У **першому розділі** звіту описується демографія підприємств, що займаються ЗЕД (розмір підприємств, організаційно-право форма, тип власності, сектор діяльності, регіональний розподіл опис вибірки за регіональними митницями та митними постами, де підприємства здійснюють оформлення та напрями торгівлі).

У **другому розділі** представлений Індекс сприйняття роботи митниці та оцінки бізнесом ефективності роботи митниці. Предметом аналізу є ставлення бізнесу до реформи митниці. Особливу увагу приділено аналізу очікуваних результатів реформи. На основі відповідей бізнесу обраховано вартість процедур митного оформлення в часовому та грошовому вимірах. В розділі описано проблеми в роботі митниці на які скаржаться підприємці, представлено оцінку технічного оснащення митниці та кваліфікації митних інспекторів з точки зору бізнесу.

Третій розділ стосується оцінки процедур, з яким стикаються підприємці при оформленні товарів, серед яких попереднє митне оформлення, прийняття рішення щодо класифікація товарів, митної вартості та пост-митний аудит. Вперше у звіті представлено аналіз ставлення бізнесу до перших результатів реформи митних органів – запровадження статусу автономного економічного оператора (АЕО) та режиму спільного транзиту (NCTS), проаналізовано переваги та недоліки запровадження цих режимів з точки зору бізнесу. Також в цьому розділі проаналізовано причини затримок вантажів під час митного контролю та представлено оцінки бізнесу щодо процедури оскарження дій митних органів.

У **четвертому розділі** подані оцінки впливу зони вільної торгівлі з ЄС на діяльність підприємств та очікування підприємців щодо потенційного впливу Угоди та ПВЗВТ впродовж наступних п'яти років. Тут також проаналізовані основні перешкоди, з якими стикаються експортери та імпортери при здійсненні ЗЕД, джерела інформації для ведення міжнародної торгівлі та роль бізнес-асоціацій при веденні ЗЕД. Новим у цьому розділі є аналіз ставлення бізнесу до роботи порталу Дія.Бізнес.

П'ятий розділ присвячено оцінці бізнесом явищ, протидія яким, є важливою для створення сприятливого ділового середовища – мова йде про корупцію, контрабанду та «сірий» імпорт. Аналізується ставлення бізнесу до корупції та її проявів. На основі результатів опитування представлено оцінки рівня товарної контрабанди, дискутується питання криміналізації контрабанди товарів комерційного призначення. В узагальненому вигляді представлені рекомендації бізнесу як протидіяти «сірому» імпорту.

Автори звіту традиційно сподіваються, що наше дослідження буде корисним для фахової дискусії з питань реформування митниці та створення кращих умов ведення бізнесу в країні.

[Завантажити звіт](#)

НОВИНИ МИТНИЦІ

Про здійснення митного оформлення гуманітарної допомоги, до складу якої входять товари військового призначення та/або подвійного використання

Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2022 року №362 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2022 р. №174» в черговий раз внесені зміни до порядку ввезення в Україну гуманітарної допомоги, до складу якої входять товари військового призначення.

Відповідно до положень згаданої постанови Кабінету Міністрів України на період дії воєнного стану на пластини для бронежилетів, переносні радіостанції, безпілотні літальні апарати (квадрокоптери), біноклі, монокуляри та інші оптичні труби, магніфери (збільшувачі), коліматорні приціли, оптичні приціли,

тепловізори, прилади нічного бачення дозволи Держекспортконтролю не потрібні за умови надання до митного органу, що знаходиться в пункті пропуску через митний кордон України гарантійного листа кінцевого користувача гуманітарної допомоги.

Кінцевим отримувачем гуманітарної допомоги можуть бути:

- орган військового управління, визначений Міністерством оборони;
- правоохоронний орган;
- інше військове формування, утворене відповідно до закону;
- інший суб'єкт, що здійснює боротьбу з тероризмом відповідно до закону.

Зазначений вище гарантійний лист кінцевого користувача обов'язково засвідчується печаткою органу, який є кінцевим користувачем товарів гуманітарної допомоги.

На решту товарів військового призначення, що входять до складу гуманітарної допомоги, наявність дозвільного документу Держекспортконтролю обов'язкова.

Також, на період дії воєнного стану такі товари, як каски (підшоломи, амортизатори), бронежилети для потреб правоохоронних органів, Збройних Сил та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, інших суб'єктів, що здійснюють боротьбу з тероризмом відповідно до закону; тканини (матеріали) для виготовлення бронежилетів, визнаються гуманітарною допомогою за декларативним принципом без прийняття відповідного рішення спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги та без застосування заходів нетарифного регулювання (зокрема без дозволу Держекспортконтролю).

Митне оформлення гуманітарної допомоги здійснюється за місцем перетину митного кордону України шляхом подання спрощеної декларації, оформленої у порядку та за формою, передбаченими постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2022 р. №174.

Роз'яснення Державної служби експортного контролю України щодо особливостей процедур експортного контролю на період воєнного стану в Україні, а також контактні телефони, за якими можна отримати додаткову інформацію, знаходяться на офіційному сайті Держекспортконтролю за посиланням <https://www.dsecu.gov.ua>.

Постанова КМУ від 26.03.2022 №362 ➔ [посилання](#)

Постанова КМУ від 01.03.2022 №174 ➔ [посилання](#)

Випуск підготовлено
Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій
в рамках проєкту **Підтримка Громадської Ініціативи**
«За чесну та прозору митницю»

КОНТАКТИ ПРОЄКТУ:

сайт: www.tfd.ier.com.ua
e-mail: customs@ier.kyiv.ua
Facebook: www.facebook.com/TFD.IER
Telegram https://t.me/Customs_ier_kiev

**ГО «Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій»**

вул. Рейтарська 8/5-а,
01054 Київ, Україна
тел. + 38 044 278-63-42
факс + 38 044 278-63-36
institute@ier.kiev.ua
www.ier.com.ua

Проєкт «Підтримка Громадської Ініціативи «За чесну та прозору митницю» виконує
Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
за фінансової підтримки
Європейського Союзу, МФ «Відродження» та Atlas Network